

Bengerds Huse

Styrelsen for Patientsikkerhed har den 12. maj 2020 givet påbud til Bengerds Huse, om at sikre forsvarlig medicinhandling, tilstrækkelig journalføring, indhentelse af informeret samtykke samt implementering af visse instrukser.

Styrelsen for Patientsikkerhed har påbudt Bengerds Huse:

1. at sikre forsvarlig medicinhandling, herunder implementering af instrukser herfor, fra den 12. maj 2020.
2. at sikre tilstrækkelig journalføring i overensstemmelse med lovgivningen herom, herunder implementering af instruks herfor, fra den 12. maj 2020.
3. at sikre indhentelse af informeret samtykke fra den 12. maj 2020.
4. at sikre implementering af instruks for ulykkestilfælde og akut sygdom samt implementering af instruks for hygiejne fra den 12. maj 2020.

Påbuddet kan ophæves, når Styrelsen for Patientsikkerhed ved et nyt tilsynsbesøg har konstateret, at påbuddet er efterlevet.

Begrundelse for påbuddet

Styrelsen for Patientsikkerhed gennemførte den 17. december 2019 et varslet, reaktivt tilsyn med Bengerds Huse. Baggrunden for tilsynet var, at Styrelsen for Patientsikkerhed havde modtaget en henvendelse fra en pårørende til en beboer, der udtrykte bekymring vedrørende patientsikkerheden på behandlingsstedet.

Styrelsen har ved afgørelsen benyttet de oplysninger, der fremkom ved tilsynet, og som er anført i tilsynsrapporten.

Ved tilsynet blev styrelsen opmærksom på, at der var problemer med medicinhandteringen, at journalføringen var mangelfuld, at der var mangler i forhold til efterlevelse af regler om patienters retsstilling, og at der var mangler vedrørende instrukser.

Medicinhåndtering

Styrelsen konstaterede, at medicinhåndteringen på Bengerd's Huse ikke foregik forsvarligt og i overensstemmelse med gældende regler herom.

Styrelsen foretog ved tilsynet en gennemgang af journalføring og medicinbeholdning for to patienter.

Ved gennemgang i forhold til sundhedsfaglig dokumentation vedrørende ordineret medicin og medicinliste konstaterede styrelsen, at der i én ud af to stikprøver ikke var angivet dosis og frekvens for administration af PN medicin (stesolid ved krampeanfald). I én ud af to stikprøver fremgik præparatet mucolycin (hostemiddel) ikke af patientens medicinliste, men af Det Fælles Medicinkort (FMK).

Det er Styrelsen for Patientsikkerheds opfattelse, at det indebærer en væsentlig risiko for fejlmedicinering eller utilstrækkelig behandling, hvis medicinlisten ikke er fyldestgørende og opdateret, eller hvis oplysninger på medicinlisten er tvetydige eller ikke stemmer overens med ordinationen. Det er ligeledes styrelsens opfattelse, at det udgør en risiko for patientsikkerheden, hvis der ikke er angivet enkeltdosis og maksimal døgndosis for pn medicin, idet dette øger risikoen for fejlmedicinering. Styrelsen anser det som en skærpende omstændighed, at det aktuelle fund vedrørte lægemidlet Stesolid (benzodiazepin).

Ved gennemgang af medicinbeholdning og journaler vedrørende medicinhåndtering fandt styrelsen, at et produkt til sårbehandling i én stikprøve havde overskredet holdbarheden. Det er Styrelsen for Patientsikkerheds opfattelse, at der kan være en risiko for, at patienter bliver behandlet med medicinske produkter, hvor holdbarhedsdatoen er overskredet, hvis det ikke sikres, at disse bliver bortskaffet. Behandling med medicinske produkter, hvor holdbarhedsdatoen er overskredet, rummer en risiko for utilstrækkelig behandling, da produktets virkning kan være ændret eller nedsat, eller virkningen kan være helt fraværende.

I én stikprøve var patienters medicin til opbevaring i køleskab ikke holdt adskilt fra hinanden. Det er Styrelsen for Patientsikkerheds opfattelse, at det udgør en risiko for forvekslinger og fejlmedicinering, hvis de enkelte patienters medicin ikke opbevares adskilt fra andres medicin.

Styrelsen vurderer, at den manglende efterlevelse af vejledningen om ordination og håndtering af lægemidler og Styrelsen for Patientsikkerheds pjece "Korrekt håndtering af Medicin", 2019, udgør en væsentlig patientsikkerhedsrisiko, da reglerne skal sikre at medicinhåndtering sker på forsvarlig vis.

Styrelsen har lagt vægt på, at fejl og mangler i medicinhåndteringen generelt rummer en alvorligere fare for patientsikkerheden, herunder risiko for fejlmedicinering eller mangelfuld medicinering. Problemerne er særligt bekymrende på grund af den komplekse og sårbare patientgruppe på Bengerd's Huse.

Ved tilsynsbesøget den 17. december 2019 havde Bengerd's Huse en skriftlig instruks for medicinhåndtering. Instruksen var imidlertid ikke fyldestgørende, idet der ved gennemgang blev konstateret en række mangler, I tillæg hertil var instruksen ikke tilstrækkeligt implementeret i behandlingsstedets varetagelse af medicinhåndteringen.

Bengerds Huse har den 23. april 2020 indsendt en række instrukser til styrelsen. Det fremgår heraf blandt andet, at der nu er udarbejdet fyldestgørende instruks for medicin håndtering. Styrelsen finder på denne baggrund ikke grundlag for at udstede påbud om udarbejdelse af instruks herom. Det er dog fortsat styrelsens vurdering, at instruksen og de beskrevne tiltag ikke alene på baggrund af de fremsendte beskrivelser kan anses for tilstrækkeligt implementeret, og styrelsen finder derfor grundlag for at udstede påbud om implementering af instruks for medicin håndtering.

Det er styrelsens vurdering, at mangelfuld implementering af instruksen rummer en betydelig risiko for patientsikkerheden, jf. i øvrigt nedenstående afsnit om instrukser, da der dermed ikke understøttes og sikres en ensartet og patientsikker medicin håndtering.

Journalføring

Styrelsen konstaterede, at der på Bengerds Huse ikke blev udført journalføring i overensstemmelse med de gældende regler herom.

Styrelsen konstaterede således, at den sundhedsfaglige dokumentation ikke var overskuelig og systematisk og ikke blev ført i én journal. I begge gennemgåede journaler var indholdet af den sundhedsfaglige information om patienterne ordrig, men manglede struktur og systematik, og det var vanskeligt for personalet at fremsøge information. Der var endvidere ikke henvisninger til patienternes pædagogiske handleplaner, når disse indeholdt anvisninger vedrørende patienternes behandling og pleje. Personalet kunne dog mundtlig redegøre for patienternes pleje og behandling.

Det er styrelsens opfattelse, at manglende struktur og systematik samt manglende krydshenvisninger til dokumentation, der føres i andre systemer, indebærer en risiko for patientsikkerheden, da kravet om struktur og overskuelighed har til formål at sikre, at der altid er et samlet overblik over behandlingen.

I begge journalgennemgange var det svært at se, hvad der var identificeret og vurderet til at være aktuelle og potentielle problemer, og hvordan disse skulle behandles. For eksempel var en patient, der fik sondeernæring, ikke vejet i lang tid, og det fremgik ikke af journalen, om der var taget stilling til en ideelvægt med acceptable afvigelser for patienten. Personalet kunne mundtligt redegøre for hvordan de observerede patientens ernæringstilstand. I én journal fremgik det, at patienten skulle være set i diabetesambulatoriet i foråret. Ved tilsynet var det ambulante besøg ikke planlagt, hvilket behandlingsstedet begrundede med vanskelighed i kommunikationen med ambulatoriet.

I samme journal var der udstukket en behandlingsplan for justering af insulinbehandlingen, når patientens blodsukker afveg fra de af lægen udstukne referencerammer. Ved flere tilfælde fulgte personalet ikke denne plan, hvis blodsukrene ved patientens sengetid var forhøjede og uden for referencerammen. Styrelsen konstaterer, at der var tale om fravigelse af en skriftlig ordination, men fravigelsen var baseret på en mundtlig aftale. På den baggrund vurderer styrelsen konkret, at det ikke er en almindelig praksis på behandlingsstedet i forhold til virksomhed uden for delegation.

I begge gennemgåede journaler var der mangler i handlingsanvisningerne for håndtering af patienternes aktuelle sundhedsfaglige problemer. Flere vurderinger var foretaget for mere end et år siden, og det

fremgik ikke af journalen, hvorvidt der var sket ændringer siden vurderingen og/eller hvornår vurderingerne skulle revurderes. Personalet kunne mundtlig redegøre for aktuell pleje, behandling samt opfølgning.

Det er styrelsens vurdering, at de beskrevne grundlæggende og gennemgående mangler i form af ikke ajourført, fyldestgørende og systematisk journalføring rummer en betydelig fare for patientsikkerheden med hensyn til sikring af kontinuitet og kvalitet i pleje og behandling af den enkelte patient, intern kommunikation på behandlingsstedet og kommunikation med eksterne samarbejdspartnere, samt ved hurtig og relevant håndtering af en eventuel akut opstået situation. af den enkelte patient.

Ved tilsynsbesøget den 17. december 2019 havde Bengerd's Huse en skriftlig instruks for journalføring, som imidlertid ikke var tilstrækkeligt implementeret i behandlingsstedets sundhedsfaglige dokumentation.

Bengerd's Huse har den 23. april 2020 indsendt en række instrukser til styrelsen. Det fremgår heraf blandt andet, at der nu er udarbejdet fyldestgørende instruks for journalføring. Styrelsen finder på denne baggrund ikke grundlag for at udstede påbud om udarbejdelse af instruks herom. Det er dog fortsat styrelsens vurdering, at instruksen og de beskrevne tiltag ikke alene på baggrund af de fremsendte beskrivelser kan anses for tilstrækkeligt implementeret, og styrelsen finder derfor grundlag for at udstede påbud om implementering af instruks for journalføring.

Det er styrelsens vurdering, at mangelfuld implementering af instruksen rummer en betydelig risiko for patientsikkerheden, jf. i øvrigt nedenstående afsnit om instrukser, da der dermed ikke understøttes og sikres en ensartet og patientsikker sundhedsfaglig dokumentation.

Informeret samtykke

Styrelsen konstaterede, at der på Bengerd's Huse var problemer med efterlevelse af reglerne om informeret samtykke i forbindelse med dele af behandlingen på stedet.

Styrelsen konstaterede, at patienternes habilitet og værgemålets omfang og eventuelle aftaler med patientens værge om behandling og pleje i én ud af to gennemgåede journaler ikke var dokumenteret i forbindelse med informeret samtykke. Personalet gav ved tilsynet udtryk for, at dette var et problem, især i tilfælde, hvor der var tvivl om værgemålets omfang.

Det er styrelsens opfattelse, at der er tale om grundlæggende mangler i relation til patienternes retsstilling, idet styrelsen på det foreliggende ikke kan lægge til grund, at behandlingsstedet konsekvent sikrer sig, at der dokumenteres relevante oplysninger om patientens habilitet og hvem der kan give stedfortrædende samtykke. Styrelsen må på denne baggrund lægge til grund, at behandlingsstedet ikke konsekvent og systematisk sikrer sig, at der indhentes og dokumenteres et fyldestgørende aktuelt, informeret samtykke til en konkret behandling.

Styrelsen bemærker, at reglerne om information og samtykke har til formål at sikre patienternes selvbestemmelse, og manglende indhentelse og journalføring af informeret samtykke efter gældende regler indebærer en betydelig fare for, at patienternes ret til selvbestemmelse ikke respekteres. Det er

styrelsens vurdering, at den manglende efterlevelse af reglerne om information og samtykke udgør en væsentlig fare for patientsikkerheden.

Instrukser

Styrelsen konstaterede ved tilsynsbesøget den 17. december 2019, at Bengerdts Huse ikke havde instrukser om patienters behov for behandling i forbindelse med ulykkestilfælde og akut sygdom. Ved tilsynsbesøget kunne behandlingsstedet dog redegøre for en relevant praksis.

Der var udarbejdet en instruks for hygiejne, som dog ikke var tilstrækkeligt implementeret på behandlingsstedet.

Det er styrelsens opfattelse, at der på et behandlingssted som Bengerdts Huse bør være fyldestgørende og implementerede instrukser om disse forhold for at understøtte, at behandling og pleje sker patientsikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Bengerdts Huse har den 23. april 2020 indsendt en række instrukser til styrelsen. Det fremgår heraf blandt andet, at der nu er udarbejdet fyldestgørende instrukser for patienters behov for behandling i forbindelse med ulykkestilfælde og akut sygdom. Styrelsen finder på denne baggrund ikke grundlag for at udstede påbud om udarbejdelse af instruks herom. Det er dog fortsat styrelsens vurdering, at instrukserne og de beskrevne tiltag ikke alene på baggrund af de fremsendte beskrivelser kan anses for tilstrækkeligt implementeret, og styrelsen finder derfor grundlag for at udstede påbud om implementering af instruks for patienters behov for behandling i forbindelse med ulykkestilfælde og akut sygdom og for hygiejne.

Det er styrelsens vurdering, at manglende implementering af sundhedsfaglige instrukser indebærer en betydelig risiko for patientsikkerheden, såfremt behovet for intervention alene baserer sig på den enkelte medarbejders faglige skøn og kompetencer. Dette kan være særligt problematisk i forbindelse med akut opståede situationer og ved nyansættelser, brug af vikarer og skiftende personale samt i situationer, hvor personalet skal håndtere smitsomme sygdomme.

Konklusion

Det er Styrelsen for Patientsikkerheds vurdering, at fejlene og manglerne i relation til medicinhåndtering, journalføring, patienters retsstilling og instrukser samlet set udgør problemer af større betydning for patientsikkerheden.